

En record i homenatge a Lluís Maria Xirinacs

La mort de Lluís Maria Xirinacs ha suposat una molt significativa pèrdua pel patrimoni polític i cultural de Catalunya, i en especial per l'esquerra a Catalunya. I em sabia greu que la consideració de la seva figura i el que ha aportat quedés reduït a la proposta política de l'independentisme que és el que amb més insistència es ressalta aquests dies.

Xirinacs fou una persona atípica en gairebé totes les facetes:

Polític atípic però realment polític. Capdavanter de la lluita contra el franquisme, detingut repetides vegades i a la presó, impulsor de l'Assemblea de Catalunya, el Senador que ha rebut més vots en democràcia, impulsor també d'innombrables iniciatives de revolta política contra el sistema, la darrera de les quals fou la campanya "Jo em planto", l'any 2000. Però polític molt poc a l'ús. Capaç d'entendre les pròpies limitacions i per tant dúctil i molt capaç de pacte. Però no d'un pacte a qualsevol preu ni sobretot al servei dels propis i petits interessos de grup. Després de la publicació "La traïció dels líders" explicant documentadament els tripijocs de la transició era obvi que mai més podria formar part de la política actual en ús.

Independentista atípic, però independentista. La independència de les nacions no era per ell un principi-primer, sinó una conseqüència de principis per ell més fonamentals, com el dret a la llibertat, la lluita contra l'opressor i de retruc estar, sempre, a favor de l'oprimit. Cal recordar el lloc on Xirinacs situava l'independentisme per no donar una falsa imatge del seu pensament. Òbviament sabia que la sobirania política, si no inclou, p.ex., la sobirania econòmica és ineficaç. Per això tota proposta de sobirania exigeix, deia, el canvi de regles de joc dels organismes que regeixen l'economia mundial.

Pacifista atípic, però pacifista. Les llargues vagues de fam, les famoses sentades davant la presó, l'impuls a la objecció de consciència contra el servei militar, la seva nítida trajectòria de no-violència i el seguiment de la doctrina Gandhi etc el van fer referent del pacifisme a Catalunya i candidat per tres vegades al Premi Nobel de la Pau. Les seves paraules de comprensió amb ETA van ser interessadament malinterpretades des de gairebé tots els sectors polítics de l'arc parlamentari. Però va dir, senzillament, que la violència dels grossos (Estat) és més condemnable que la violència dels petits.

Intel.lectual atípic, però intel.lectual. Biòleg, filòsof, teòleg, sociòleg, amb vapacitat d'exercici matemàtic, amb més de quinze llibres publicats. Contra la tendència actual de fragmentació i compartimentació de la ciència, i de la reducció de la ciència a tècnica, treballava últimament en una mena de "Construcció universal de la ciència" en la que biologia, desenvolupament humà, processos econòmics, epiritualitat etc. confluen en una unitària visió del món. I alhora, intel.lectual que mai va deixar el carrer, que s'alimentava de la vida i intentava incidir en els moviments des de la seva comprensió global del món.

Religiós atípic, però profundament religiós. Probablement la recerca del transcendent era la raó profunda de la seva personalitat. Sacerdot catòlic, profund coneixedor de la bíblia i de la història de les religions, sobretot de les orientals. La capacitat de seducció de la seva persona i de la seva proposta només té l'explicació si bevia la fonamentació en fonts més profundes que les de les estratègies contingents. La profunditat d'aquesta dimensió el va fer probablement del tot lliure davant de les Institucions religioses i les seves normes.

Personatge atípic i per això mateix incòmode.

Lamento extraordinàriament la seva pèrdua. Cap país hauria de poder deixar passar desapercebuts personatges així. Catalunya, país tan petit, menys que cap.

Des d'aquesta petita nota li dono el meu petit homentage.

Jaume Botey
Barcelona 12 d'agost del 2007